

# PÆDAGOGIAI REPERTORIUM.

## A magyar pædagogiai irodalom 1919-ben.

A mult évi mostoha viszonyok még most is tartanak. A nyomasztó nyomdai árák, papírhány és egyéb körülmények akadályozták a kimerítő munkásságot. Az elszakadt részek kikapcsolódtak a magyar irodalom műveléséből. Ime az 1919. évi pædagogiai irodalom. Ennek terjedelme a mult évinek alig fele. Vajha a jövő jobb reményekkel kecsegtetne! Az anyag beosztása ugyanaz, mint a mult évié.

A csoportok a következők:

1. Elméleti és gyakorlati pædagogia és didaktika.
2. Módszertan.
3. Iskolai törvényhozás, szervezet, felügyelet.
4. Tanító- és tanárképzés.
5. Testi nevelés.
6. Kisdédnevelés.
7. Nőnevelés.
8. Szakoktatás.
9. Gyógyítópædagogia.
10. Külföldi tanügy.
11. Neveléstörténet.
12. Iskolán kívüli oktatás.
13. Vegyes.
14. A háború és a nevelés.

### 1. Elméleti és gyakorlati pædagogia és didaktika.

*Ács Károly.* Az osztályozás problémája. A Gyermek 53—63. 1.  
*Agárdi László.* Órarend és dolgozatírás. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 78—81. 1.

— A tanítás és a nevelés viszonya s a magyar középiskola. Magy. Pædag. 37—45. 1.

*Alexy Anna.* Iskolai ünnepélyek. Néptanít. Lapja 5—6. sz.

— A falusi tanítónő. Néptanít. Lapja 2. sz. (A tanítónő feladatáról.)

Die alte und die neue Schule. Die Befreiung der Volkserziehung und die kommunistische Arbeits- und Spielgemeinschaft in der Kindererziehung. Bpest, 1919. Volkskommisär f. Unterrichtswesen. (8-r. 10 l.) 1 K.

*Balassa Benő.* Megfigyeléseim köréből. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 56—58. 1. (Az igazgatók hospitalálásáról.)

*Balogh Albin.* Amilyen az ifjuság, olyan a jövő. Magy. Kultura 12—21., 60—66. 1.

- Batta István.* A Schneller-féle előkészítő első osztályáról. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 65—73. l.
- Benedek János.* Politizálás az iskolában. Magy. Pædag. 159—161. l.
- Bittenbinder Miklós.* Inkompatibilitások a tanárvilágban. Magy. Pædag. 54—59. l.
- Bott Ferenc.* A züllésnek indult gyermek a proletárállamban. Néptan. Lapja 20. sz.
- Brodzsky, Nadja.* Kommunistische Pädagogik. P. Lloyd 86. regg. sz. — Aus der Tätigkeit des Volkskommissariat für Unterrichtswesen. P. Lloyd 90. regg. sz.
- Budaváry László.* Ifjúsági egyesületek. Néptanít. Lapja 36., 37. sz. — A magyar nemzet egyénisége. Néptanít. Lapja 38—44. sz. (A nemzetet a mi ideáljaink szerint kell nevelni.)
- Csákány Sándor.* A valláserkölcösös nevelés nemzeti ügy. Jövőnk 6. sz. és Veszpr. Hirl. 14. sz.
- Csige Varga Antal.* A közoktatás kulturális és nemzeti feladatai. Debrecen, 1918. — Ism. Barcsai Károly. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz. — Horváth K. Polgárisk. Közl. 3., 4. sz.
- Csóka Lajos.* Az intelligencia feladata. Nemzetnevelés 4. sz.
- Custos.* Ne quid nimis. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 149—151. l. (Az iskola belső rendjének és fegyelmének visszaállítása.)
- Czakó Elemér.* Közgyűjteményeink a népművelés szolgálatában. Uránia 1—3. l. — Ism. m. Élet 13. sz.
- Czibor János.* Milyen kulturális reformok által biztosíthatjuk a forradalom vívmányait? Nemz. Kultúra 10., 11. sz.
- Dénes Lajos.* Új iskolát. Világ 4. sz.
- Domokos, Frau Ladislaus.* Beschäftigung der einführenden Phantasie im Aufsatzunterricht. A Gyermekek 129—132. l.
- Ember Jenő.* A koncentráció. Néptanít. Lapja 12—14. sz. — Az alaki és tárgyi képzés új céljai. Néptanítók Lapja 17. sz.
- Erényi, Gustav.* Die Ästhetik der Schule. P. Lloyd 170. regg. sz.
- Ernst Sándor.* A kereszténység és az új világ. Kath. Tanítónők Lapja 3—6. l.
- F. A. Van-e szükség humanisztikus oktatásra? Nemzetnevelés 5. sz.*
- Fekete József.* A falu s magyar nemzeti élet. Népt. Lapja 31., 32. sz.
- Festetics Pálné gr.* A nemzeti nevelés behatóbbá tétele. Nemzetnevelés 5. sz.
- Fináczy Ernő.* A középiskolák egységes jogosítása. Magyar Pædag. 1—9. l.
- Fleischer Lipót.* Az orthodox iskola válsága. Zsidó Szemle 2. sz.
- Focker László és Szondi Lipót.* A szellemi képességek korrelációi gyermekeken és kisműveltségű felnőtt egyéneken. A Gyermekek 199—209. l.
- Fodor Ferenc.* Nemzeti nevelést a felnőtteknek. Szózat 22. sz.
- Fodor Márk.* Szaktanácskozmány a gyermekek szórakoztatásáról 1919. február 26. és március 5. A Gyermekek 99—107. l.
- Foerster, Fr. W.* Erziehung und Selbsterziehung. 1917. — Ism. Tóth Tihamér. Kath. Szemle 89—91. l.
- Politische Ethik und politische Pädagogik. 3. Aufl. 1918. — Ism. Giesswein Sándor. Kath. Szemle 457—462. l.
- Fogarasi Béla.* Kommunista politika — kommunista kultúra. — elő-

- előadásai a tanítók előadóképző tanfolyamán. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 77 l.) 3 K.
- Frank Antal.* Nemzetnevelés. Néptanít. Lapja 33—35. sz.
- Freund Bernát.* A tanító etikája. Beregm. Tanügy 1., 2. sz.
- Giesselwein Sándor.* Nemzeti szellem és emberiség a nevelésben. Nemzetnevelés 2. sz.
- A pacifista nevelésről. Jövönk 1. sz.
- Gombos Ferenc.* Ifjúságunk önképzése. Magy. Naptár 1919. 47—49. l.
- Gonda Béla ifj.* Jó modor, jó társaság. Az uri elegáns élet művésze. 1919. — Ism. Berta Ilona. Nemz. Nénevelés 48. l.
- Gyermekek és ifjak szórakoztatása. A Gyermekek 236—238. l.
- H. Religio* depopulata. Kath. Tanítónők Lapja 31—34. l.
- Haid Ferenc.* Néhány gondolat az iskolaév elején... Sümegi Ujs. 10. sz. (Az ifjúságot a munka szeretetére tanítsuk.)
- Az ifjúságnak takarékosagra való nevelése. Sümegi Ujs. 11. sz.
- Hajnóci R. József.* A gyermektanulmányok abc-je. Nemzetvédelem I. köt. 122—125. l.
- Halász Arnold.* Demokrácia az iskolában. Néptanít. Lapja 5—6. sz.
- Hazafias és nemzetközi nevelés. Néptanít. Lapja 18—19. sz.
- A cselekvő oktatás. Néptanít. Lapja 24—25. sz.
- Kapitalista és kommunista iskola. Néptanít. Lapja 17. sz.
- Hankovics Odönné.* Szociális nevelés. Kisdénevelés 2. sz.
- Hetényi Gyula.* Ifjúságunk jövője. Religio 95—102., 159—175. l.
- Hillmann.* Gesetzbüchlein für christliche Eltern. — Ism. Szabó Irma. Kath. Tanítónők Lapja 14—20. l.
- Hugo Victor* parlamenti beszéde a tanítás szabadságáról. Ford. Ignis. Néptanít. Lapja 8., 9. sz.
- Huszár Károly.* Szózat a magyar tanítókhöz. Népt. Lapja 31—32. sz.
- A keresztény kultúra iránya. Nemzetnevelés 3. sz.
- Idealista.* Öszinte szavak. 1. Kosztostartás. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 133—136. l. 2. Internátusok. U. o. 27. évf. 167—169. l.
- Az ifjúsági olvasótermek célja és feladata. Néptanít. Lapja 45—52. sz. (Roderburg A. a Neue Bahnenben megjelent cikkének ismertetése.)
- Illés Dezső.* Vallás erkölcsös nevelés elméletben és gyakorlatban. Veszpr. Hirl. 18. sz.
- Inwe Sándor.* Magyar politika — magyar nevelés. Szózat 18. sz.
- Mi a nemzetnevelés. Beszéd. Budapest, 1919. Lampel R. (8-r. 24 l.) 3 korona. — Megjelent a Néptanít. Lapja 38—44. sz. ban is.
- Térjünk vissza Széchenyihez! Néptanít. Lapja 31—32. sz.
- K. Az érettségi.* (Levél az ifjúsághoz.) Délmagyarország 55. sz.
- Kármán Elemér.* A tanítótság és az erkölcsi romlásnak indult gyermekek. Néptanítók Lapja 8—11. sz.
- Az erkölcsileg fogyatékosok javító és nevelő-intézetének pedagógiai reformja. A Gyermekek 88—98. l.
- Káth József.* A keresztény tanítótság jövője. Jövönk 2. sz.
- Keleti Márton.* A szülő és a serdülő gyermek. A nevelés eszközei. Érdekes Ujság 30. sz.
- Keszler Károly.* Új korszak felé. Magy. Tanítóképző 51—54. l.
- Kf. Annexiók* pedagógia. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 144. l.

- Kf.* Az új tankönyvek ügye. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 193. 1.  
 — Tanítási impulzus kedvezőtlen viszonyok között. Magyar Pædag. 52—54. 1.
- Kohányi Rezső.* A pacifizmus (békemozgalom) és az iskola. Népmvelési Közl. 35. évf. 3. sz.
- Kontor Lajos.* Magaviselet, szorgalom. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 75—77. 1. (A keresk. iskolai tanuló bizonyítványába osztályozásul beveendő: a becsületesség és élelmesség.)  
 — Egyről-másról. (A magánvizsgálatokról. — Iskolákat és ne szellemi tornaórákat.) Keresk. Szakoktatás 27. évf. 92—94. 1.
- Kováts Alajos.* A nemzeti szellemű köznevelés. Nemzetnevelés 4. sz.  
*Kocsán Károly.* A tanító: példakép. Nemzetnevelés 3. sz.
- Kőrösi Henrik.* Hazafias nevelés. Néptanít. Lapja 36—37. sz.
- Kremsier Irma.* Változások az Új Iskolában. A Gyermekek 63—66. 1.  
 — Willenstypen 9—10-jähriger Kinder. A Gyermekek 124—129. 1.
- Kun Béla.* A proletárdiktatura és a tanítóság. — előadása a tanítók előadóképző tanfolyamán. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 12 1.)
- Laurentzi Vilmos.* Programkérdések. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 165—167. 1. (Az új eszmevilág átültetéséről.)
- Lengyel János.* Antiszocialista-e a vallás-erkölcsös nevelés? Nemzetnevelés 1. sz.
- Lovászy Márton.* A közoktatásügyi népkormány szózata a magyar nevelőkhöz. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 147—149. 1.
- Málik Béláné.* A felebaráti szeretet. Kisdiednevelés 3. sz.
- Manifesztáció a vallás-erkölcsi nevelés mellett.* Sárosp. Ref. Lapok 2—3. sz.
- Martos Agostné.* A gyermekek szórakoztatása. Nemzetnevelés 5. sz.
- Máthé József.* Reminiscenciák a falusi életről. Népt. Lapja 33—35. sz.
- Medreczky István.* A rendkívüli tárgyak tanítása és díjazása. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 119. 1.
- Migray József.* Szocializmus és népmvelés. Az oktatásügy reformjának alapkérdései. (Táltos-könyvtár. 5—7.) Budapest, 1919. Táltos. (8-r. 127 1.) 6 K. — Ism. Ember Jenő. Népt. Lapja 10—11. sz.
- Mihály Zoltán.* A tanítás társadalmi munkája. Család és Iskola 1., 2. sz.
- Miklóssy István.* Nemzetnevelés. Szociálpedagógiai tanulmány. Budapest, 1919. Szt. Istv. Társ. (8-r. 82 1.) 10 K.
- Milyen hatást gyakorolt a forradalom a nép lelkére s mit vár ez attól? Sebestyén Dezső. Földes Elek. Népmvelési Közl. 35. évf. 2. sz. Kerékgyártó Mihály. Szabó Lajos. U. o. 35. évf. 3. sz.
- Mitrovics Gyula.* Az egyéni nevelés főbb szempontjai. 1917. — Ism. G. A Gyermekek 229—231. 1.
- Monory-Kovács Ferenc.* A Karácsony pedagógiája. Nemzetnevelés 5. sz.
- N.* A neveléstudomány a magyar egyetemeken. M. Pædag. 163. 1.
- Nagy Dénes.* A szociológiai műveltség fontossága a pedagógiában. Husz. Század 40. köt. 143—146. 1.
- Nagy László.* A kölcsönös egymáshatás törvénye a gyermek lelki fejlődésében. A Gyermekek 1—52. 1. Németül. U. o. 249—268. 1. Angolul. U. o. 271. 1.
- Nánay Béla.* A békés tanítás alapvonalai. Magy. Pædag. 23—36. 1.

- Neményi Imre.* Nemzeti kulturánk jövő útjai. Bud. Szemle 180. köt. 67—105. l.
- Nemesné M. Márta.* A tartalmas kérdések kora. A Gyermek 138—187. l.
- Nemzetnevelés a népiskolában. (Huszár Károly körrendelete.) Néptanít. Lapja 31—32. sz.
- A nevelés mint nemzeti probléma. Néptanítók Lapja 38—44. sz. (Eaton-nak az Educational Review-ben megjelent elmefuttatása ismertetve.)
- A nevelés a szociális haladás szolgálatában. (Finney cikkének [Educational Review] ismertetése.) Néptanít. Lapja 45—52. sz.
- Oktatás és nevelés. Bud. Hirl. 125. sz. (Vezércikk.) (Az elme és a jellem képzése, az akaratérő fokozása, az önmegtartóztatás és fegyelmezés erősítése, kell, hogy az iskola célja legyen.)
- Az olvasókönyvek revíziója. Néptanít. Lapja 7. sz.
- Orel Géza.* Szociális reformok iskoláinkban. 2. kiad. Bpest, 1919. Lampel R. (8-r. 32 l.) 2 K 50 f. — *Ism. Angyal János.* Magy. Pædag. 152. l. — *Fenyves Béla.* Husz. Század 40. köt. 245. l. — *Szöts Gyula.* Tanáregyl. Közl. 52. évf. 174. l. — *Dörfler Janka.* Nemz. Nénevelés 49. l.
- Pápaszem.* Tankönyvmonopolium. Jövönk 4. sz.
- Pedagogus.* Elvi harc. Nemzetnevelés 3. sz.
- Radványi Sándor, ifj.* Néhány szó a gyermek egyéniségéről. Jövönk 6. sz.
- A régi és az új iskola. A népnevelés felszabadítása és a kommunista munka és játékközösség a gyermeknevelésben. Budapest, 1919. Között. népbiztos. (8-r. 8 l.) 40 fill.
- Rónai Sámuel.* Az új polgári iskolai tanterv és a felső kereskedelmi iskola. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 44—46. l.
- S—a. Az új tandíj szabályzat. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 13. l. — *Fürst Aladár.* Megjegyzések az új tandíj-rendeletekhez. U. o. 75—78. l.
- Sárközy Istvánné.* Értelmi szemléltetés és eszközei. (Az olvasmányok szemléltető szerepe.) Néptanít. Lapja 12—14. sz.
- Szemléltető oktatás. (Mese és vers.) Néptanítók Lapja 18—19., 22—23. sz.
- Schultheisz Emil (ifj. devecseri).* Jellemfejlesztés. Ifjú Magyarország 1—2. sz.
- Seidl Sándor.* Új közoktatás. Polgárisk. Közl. 1., 2. sz. — Felső oktatás. Polgárisk. Közl. 3., 4. sz.
- Somogyi Géza.* A jövő nemzedék nevelése. Kispeszt, Fischhof-ny. (8-r. 15 l.)
- Néhány észrevétel a «Demokratikus nevelés szervezése» című cikkre. Magy. Pædag. 134—137. l.
- Szelényi Ödön.* Demokrácia és nevelés. Nevelés 36. évf. 1., 2. sz.
- Szerényi Nándor.* A VMOSz. kulturprogramja. Nemz. Kultura 7. sz.
- Szitnyai Elek.* Életfilozófia és nevelés. Magy. Pædag. 10—23. l.
- Takács Emályné.* Hazaszeretetre való nevelés. Nemzetnevelés 3. sz.
- Tanterv a háború okozta mulasztások pótlására. Néptanítók Lapja 38—52. sz.
- Tarján Ferenc.* A nagyvárosi szegény-gyermekek megmentéséről. A gyermeknyaraltatás problémája. Függelék: Vezérfonal a gyer-

- mekek gondozásával megbízott vezetők és felügyelők részére. Budapest, 1919. Pátria. (8-r. 62, 1 l.) 6 K.
- Thierry, Albert.* L'homme en proie aux enfants. 1913. — *Ism. Petrich Béla.* Magy. Pædag. 150—152. l.
- Tóth Irma.* Megújodás. Család és Iskola 1., 2. sz. (A családi életnek és a népoktatásnak reformálása a legsürgösebb feladat.)
- Tóth Tihamér.* Lerongyolódott ifjúságunk. Kath. Szemle 117—134. l.
- Az iskolák laicizálása. (Nevelés. — Isten nélkül?) Kath. Szemle 296—314. l.
- tzky.* Iskolamulasztások. Nemzetnevelés 1. sz.
- Varga Jenő.* A magyar néptanító hivatása. Székfoglaló értekezés. Debrecen, 1919. Városi ny. (8-r. 16 l.) 1 K.
- Végh József.* Népművelési és oktatási intézményeink. Kisdiednevelés 3. sz.
- Weber E.* Több lelkeséget! Kath. Tanítónők Lapja 74—78. l.
- Z. E.* A fegyelem. Jövönk 3. sz.
- (za.) Az iskola csődje. Jövönk 5. sz.
- Zibolen Endre.* A tanító. Jövönk 4. sz.
- Zigány Zoltán.* Új módszerek. Néptanít. Lapja 3. sz.

## 2. Módszertan.

### Ének és zene.

- Bloch József.** A hegedűjáték és tanítási módszere. (Methodika.) 3. javított és bővített kiadás. Budapest, 1919. Rny. (8-r. XV, 418 l.) 50 K.
- Halmi Gyuláné.* Tanítsunk hazafias dalokat! Kath. Tanítónők Lapja 43. l.
- Heinz-Hornik.* Általános iskolai nevelés útmedrében haladó indirekt zenetanítás. Szemléltető akusztikus módszer a zene alapismereteinek rendszeres nevelésénél. Vezérfonal a «H. H.-féle lecke-füzet a kottaismeret, kottafrás és ütemérzék elsajátítására» című művéhez. Budapest, 1919. Pesti könyvny. r.-t. (8-r. 31 l.)
- Molnár Géza.* A zene a szocialista társadalomban. Budapest, 1919. Közokt. népbiztosság. (8-r. 23 l.) 2 K.
- Révész, Géza.* Erwin Nyiregyházi. Psychologische Analyse eines musikalisch hervorragenden Kindes. 1916. — *Ism. ma.* A Gyermekek 227—229. l.

### Írás-olvasás.

- Dénes Sándor, Vikár Kálmán és Abonyi Ármén.* A fogalmazás tanításának vezérkönyve. Az elemi iskolák összes osztályainak feldolgozott anyaga a gyermek eredeti dolgozataival és rajzaival. Előszóval ellátta Wessely Ödön. Budapest, 1919. Liptsey K. (8-r. 159 l.) — *Ism. B. K.* Nevelés 36. évf. 3., 4. sz.
- Ember Jenő.* A fogalmazás-tanítás. Néptanít. Lapja 20. sz.
- Olvasmányok tárgyalása az elemi iskolában. Budapest, 1919. Székes-főv. ny. (8-r. 6 l.)
- Sárközy Istvánné.* Fogalmazás tanítása a II. osztályban. Néptanítók Lapja 24—25. sz.
- Szöllősiné Szántó Erzsébet.* Fogalmazás tanítása az elemi iskolában.

Néptanít. Lapja 26—28. sz. — Ember Jenő. Még egyszer a fogalmazás tanításáról. U. o. 29., 30. sz.  
*Várady Aurél.* Az írás-olvasás tanítása. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz.

#### *Könyvitel.*

*Bün Samu.* A könyviteltan metódikájáról. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 169—171. l.  
*Winker István.* A könyviteltan metódikájáról. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 116—120. l.

#### *Latin.*

*Custos.* Miniszteri rendelet a latin és magyar nyelvi érettségi dolgozatokról. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 12. l.

#### *Magyar nyelv.*

*Szöllősiné Szántó Erzsébet.* Nem volt játékom. (Szép Ernő költeményének tárgyalása az elemi iskola IV—VI. osztályában.) Néptanít. Lapja 21. sz.  
*Urhegyi Lajos.* A Hymnusz. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.  
*Weszely Ödön.* A magyar nyelvi oktatás vezérkönyve. 1918. — *Ism.* Szöllősiné Szántó Erzsébet. Néptanít. Lapja 3. sz. — Lásd «latin» alatt *Custos* cikkét.

#### *Mennyiségtan.*

*Kilián Zoltán.* A mennyiségtani dolgozatok pedagógiai értéke. Magy. Pædag. 145—148. l.  
*Marosi Géza.* A kereskedelmi számtan anyagának elrendezéséről és egyebekről. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 136—138. l.

#### *Modern nyelvek.*

(**Angol.**) *Rózsa Dezső.* Az angol nyelv tananyaga a kereskedelmi iskolákban. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 41—44. l.  
 (**Héber.**) *Feleki Béla.* A héber nyelv a zsidó gimnáziumban. Mult és Jövő. Nov. 1.  
*Venetianer Lajos.* A héberoktatás a községi elemi iskolában. Izr. Tanügyi Értes. 1—2. sz.

#### *Rajz.*

*Pálos Ede.* A mult század eleji rajztanításról. Rajzoktatás 1., 2. sz. A rajzolás értéke. Rajzoktatás 1., 2. sz.

#### *Természettudományok.*

*Alexy Anna.* A mészke. Geológiai tanítás-vázlat az elemi iskola VI. osztályában. Néptanít. Lapja 12—14. sz.  
*Ember Jenő.* Geológiai elemek a népiskolában. Népt. Lapja 24—25. sz.  
*Kákósy Ödön.* Célyszerűség avagy okszerűség? Néptanít. Lapja 1. sz. (A természettudományi tárgyak tanításáról.)

*Kákósy Ödön.* A természettudományi oktatás módszere. Népt. Lapja 4. sz.

*kf.* A vegytan jövője a középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 63. l.

*Schwarcz János.* A rendszer és a túlterhelés. Néptanít. Lapja 2. sz. (A természettudományi oktatás céljáról.)

*Szöllősiné Szántó Erzsébet.* A köszén. (Mintalecke természetrajzból az elemi iskola VI. oszt. számára.) Néptanít. Lapja 10—11. sz.

— A színképelemzés. (Mintalecke a természettanból az elemi iskola VI. oszt. számára.) Néptanít. Lapja 7. sz.

*Tóbi József.* Háborús tanulságok a kémia tanításánál. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 72—75. l.

#### Történelem.

*Bresztovszky Vilma.* Bevezető leckék a történelem tanításához. Az elemi-, a polgári és a középiskolák alsó osztályai számára. Népt. Lapja 17. sz. melléklet III—VII. l.

*Giesswein Sándor.* A történelmi oktatás a nemzetek szövetsége szolgálatában. Magy. Pædag. 115—119. l.

*Kallós Ede.* Leckék az ó-kor történetéből. (Keleti népek, görögök, rómaiak.) Néptanítók Lapja 17. sz. melléklete VIII—XIV. l., 20. sz. melléklet III—VIII l.

*kf.* Új irányelvek a történelem tanításában. Magy. Pædag. 162. l.

*Kirczné Takács Mária.* Leckék a magyar történelem tanításához. Néptanít. Lapja 17. sz. melléklet XXVII—XXXII. l., 20. sz. melléklet XIX—XXIV. l., 26. sz. melléklet XXIII—XXVII. l.

*Révay József.* Leckék az ó-kor történetéből. Néptanít. Lapja 26. sz. melléklete III—IX. l.

Szent István. Néptanít. Lapja 5—6. sz. — *Arbiter.* Szent István király mint többtermelő a «Néptanítók Lapja»-ban. Jövönk 6. sz.

A történelem tanításának reformja. Néptanít. Lapja 45—52. sz. (Oswald Karuth Neue Bahnen-ben megjelent cikkének ismertetése.)

*Zigány Zoltán.* Társadalomtudományi ismeretek. Néptanítók Lapja 22—28. sz.

#### Vallás.

*Czechner Irma.* Állásfoglalás a vallásoktatás mellett. Kath. Tanítónők Lapja 6—8. l.

*Horváth Kálmán.* A vallásitanítás problémája. Lelkészegetyesület 16. sz. Irányelvek az állami vallásoktatás számára. Sárosp. Ref. Lapok 10—11. sz.

Iskola és vallásitanítás. Magy. Kultura 69—71. l. (Reinhold Gusztáv bécsi tanár cikkének egy részlete.)

*Kerényi Alajosné.* A gyermeknevelés és iskolai vallásoktatás. Veszpr. Hirl. 3. sz.

*lk.* Az iskolai vallásoktatás. Sárosp. Ref. Lapok 8—9. sz.

*Lövinger Adolf.* Kötelező hitoktatás. Zsidó Szemle 7. sz.

*Prohászka Ottokár.* Vallásoktatás és modern szabadság. Alkotmány 56. sz.

*Sztrókay Kálmán.* Mért nincs helye a vallásnak az iskolában. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 15 l.) 60 fill.

*Tiefenthaler József.* A vallásoktatás szükségessége. Alkotmány 65. sz.



- Tser. Magánügy-e a vallás? Kath. Tanítónők Lapja* 51—60. l.  
 A vallásoktatás az iskolában. (Kunfi miniszter nyilatkozata.) Alkotmány 25. sz.  
*Zigány Zoltán.* A vallásoktatás problémái. Néptanít. Lapja 5—14. sz.

### 3. Iskolai törvényhozás, szervezet, felügyelet.

- B. Elavult intézmények. Jövönk* 6. sz. (A gondnokság és iskolaszékről.)  
 b. j. Az egyetem autonómiaja és reformja. Jogállam 231—236. l.  
*Bakács István.* Új világ. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 149—157. l.  
*Balla Sándor.* Népoktatásügyünk reformja. (A polgári iskola, mint népoktatásunk gerince.) Tolnamegy. Tanügy 3., 4. sz.  
*Csulak Lajos.* Átszervezik a kultuszminiszteriumot. N. Kultura 3., 4. sz.  
*Dénes Lajos.* Az iskola a forradalom útján. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 217—219. l.  
*Dick Károly.* Ki legyen az igazgató? Jövönk 3. sz.  
*Diósy Béla dr., Haraszti Emil dr., Kern Aurél.* A nemzeti zenede ujjászervezése. Reformjavaslat az intézet államosítása tárgyában. Budapest, Stephaneum, 1919. (8-r. 23 l.)  
 Az egyetem reformja. Jászi Oszkár nyilatkozata. Világ 33. sz.  
*Gaal Mózes.* A középiskolai tanárság és a magyar népköztársaság. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 113—116. l.  
*Gockler Lajos.* Törvényjavaslat a tanügyi tisztviselők szolgálati viszonyainak szabályozására. Nemz. Kultura 1., 3., 4., 7—9. sz.  
*Gulyás József.* Az iskolák államosítása. Sárosp. Ref. Lapok 10—11. sz.  
*Gy. Gy.* Az új világ iskolája. Pápai Hirlap 15. sz.  
*Hauer Bertalan.* A zsidó iskolák átszervezése. Zsidó Szemle 8. sz.  
 Az iskolalátogatók. Nemzetnevelés 2. sz.  
*Jeszenszkyé T. Irén.* Kiáltó szó. Polgárisk. Közl. 3., 4. sz. (A kinevezett igazgatói állás megszüntetéséről.)  
*Kováts Alajos.* Az új magyar közoktatás szervezete. Jövönk 3—5. sz.  
 A középiskola reformja. (A magy. gyermektanulm. társ. nézete.) A Gyermekek 245—247. l.  
*Krüger Aladár.* A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kettészakítása. Magy. Kultura 1., 2. sz. 7—9. l.  
*L. Z.* A felső kereskedelmi iskolák fejlődése. M. Pædag. 120—133. l.  
*Lados József.* A nyolcosztályú népiskola. Néptanít. Lapja 31—32. sz.  
*M. K. Reformok.* Tolnamegy. Tanügy 2—4. sz. — J. R. Hozzászólás. U. o. 4. sz. — M. K. A tanfelügyelők ügye. U. o. 5. sz.  
 A Magyarországi Tanítók Szakszervezete kulturprogramjának főbb tételei. (Kivonat.) Magy. Tanítóképző 11—13. l.  
*Mannheim Izsák.* Az orthodox iskola kérdéséhez. Zsidó Szemle 4. sz.  
*Marczinkó Ferenc.* A tankerületek új beosztása. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 6—9. l.  
*Markó Miklós.* Egerbe a kolozsvári vagy a pozsonyi egyetemet. Orsz.-Világ 3. sz.  
*Miklóssy István.* Iskolareformunk kérdéséhez. Jövönk 1. sz.  
*Nagy László.* A magyar közoktatás reformtervezete. A Gyermekek 210—220. l.  
*Padányi Andor.* Reformok. Tolnamegy. Tanügy 1. sz. — y. Hozzászólás. U. o. 6. sz.

- Padányi Andor.* Önkormányzat a népoktatásban. Tolnam. Tanügy 2. sz.  
*Pápaszem.* Budapest közoktatásügye. Nemzetnevelés 1. sz.  
*Putay Pál.* Mi lesz református iskoláinkkal? Prot. Egyh. Isk. Lap 1. sz.  
 A polgári iskolai tanárok reformtervezetének kivonata. Magy. Tanítóképző 14. l.
- r. A középiskola a szocialista tanítók kultúrprogramjában. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 192. l.
- Reich Manó.* Egyesült erővel. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 67—72. l.  
 (Az iskolai szervezkedésről.)
- Richtmann Mózes.* A rabbiszeminárium válsága. Zsidó Szemle 4., 5., 7. sz. — *Jobbágy Jenő.* A rabbiszeminárium megnyilatkozott. U. o. 4. sz.
- Ries Ferenc.* A nevelő munkásoknak egységes szervezetbe való tömörítése. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 116—117. l.
- Schneller István.* A kolozsvári országos tanárképző-intézet gyakorló középiskolájának tanszervezetére és tantervére vonatkozó javaslat. (Kolozsvári orsz. tanárképző-int. gyakorló középiskolájának 1917/18. beszámolója 1—153. l.)
- Sebesta Ottó.* Igazgatók választása. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 113—116. l.
- Serényi Antal.* A tanügy dualizmusa. Nemz. Kultúra 2. sz.  
*Simkó József.* A szociáldemokrácia és a közoktatás. Budapest, Népszava. (8-r. 26 l.) 2 K 20 f.
- A szabadoktatás reformja. (Előadók kiképzése.) Bud. Hirl. 108. sz.  
*Széky.* Iskola és politika. Nemz. Kultúra 5. sz.  
*Szerényi Nándor.* Nevelő munkások. Nemz. Kultúra 6. sz.  
 A tanári státuszrendezés. Nemzetnevelés 3. sz.  
*Wollek Géza.* Közoktatásunk általános reformja. Jász-Nagykun-Szolnok vm. Népművelés XII. 7—10. sz.  
*Zigány Zoltán.* A közoktatás munkaprogramja. Néptanítók Lapja 22—23. sz.

#### 4. Tanító- és tanárképzés.

##### a) Tanítóképzés.

- Dékány Mihály.* A magyar tanítóképzés fontossága. Magy. Tanítóképző 49—51. l.
- Frank Antal és Dékány Mihály.* A tanítóképzőintézet és a népiskola kapcsolata. Magy. Tanítóképző 58—63. l.
- Kis-Erős Ferenc.* A vallásos és nemzeti érzés ápolásának kérdése a tanítóképzőintézetekben. Magy. Tanítóképző 55—58. l.
- A kommunizmus és a tanítóképző-intézetek. Magy. Tanítóképző 67—70. l.
- Kováts Alajos.* Feladataink a tanítóképzés terén. M. Pæd. 154—159. l.  
 A lévai áll. el. tanárképző-intézet tanári karának kívánságai. Magy. Tanítóképző 16—18. l.
- Méhes Endre.* Pedagógiai szeminárium Szolnokon. Nemzetnevelés 4. sz.  
*Nagy Endre.* «A tanítók átképzése.» Hogyan «vizsgáztassuk» a tanítókat? Népszava 179. sz.
- s. Az «egységesség» jegyében. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 155. l. (Egységes tanító- és tanárképzésről.)

A tanítóképzés ügye a proletárdiktatura idejében. *Magy. Tanítóképző* 63—67. l.  
 Tanítóképzésünk ujjászervezésének kérdése. *Magy. Tanítóképző* 1—11. l.

#### b) *Tanárképzés.*

*Raith Tivadar.* A tanárképzés reformja. «Probléma» 1. sz.

### 5. Testi nevelés.

*Bodó János.* Erősödjünk! Az iskolai és iskolán kívüli ifjúság testi, szellemi és erkölcsi nevelése. Szeged, 1919. Juhász ny. (Bp. Toldi.) (8-r. 30 l.) 5 K.  
*Dalmady Zoltán.* A testnevelés fajegészségügyi jelentősége. *Nemzetvédelem* I. köt. 53—55. l.  
*Deutsch, Franz.* Testi nevelés az iskolában. *Nemz. Sport* 6—9. sz.  
*Eckerdt Elek.* Reflexiók a harmadik Testnevelési Tanfolyam után. *Keresk. Szakoktatás* 27. évf. 14—16. l.  
*G.* Az iskolai tanulók vívásoktatásáról. *Nemz. Sport* 10. sz.  
*Hermann Imre.* A testvizsgálat módszertani elvei. *A Gyermekek* 188—198. l.

### 6. Kisdednevelés.

a. Az első református óvónőképző intézet. *Magy. Naptár* 1919. 38. l.  
*Konkoly Joltán. Szilágyi Aranka.* Hozzászólás a reformeszmékhez. *Kisdednevelés* 4. sz.  
*Kovács Krisztina.* A kisdednevelés és óvónőképzés reformja. *Kisdednevelés* 3. sz.  
*Málik Béláné.* Ujjászervezés. *Kisdednevelés* 4. sz.  
*Neumann Hilda.* Az óvónő és a szocializmus. *Kisdednevelés* 2. sz.  
 — Az óvodai foglalkozások átreformálása. *Kisdednevelés* 4. sz.  
*Pap Ilona.* Óvónők a politikában. *Kisdednevelés* 3. sz.  
 — Az óvoda felügyelete. *Kisdednevelés* 4. sz.  
 — *Licsmam Ilona.* Hozzászólások a kis gyermekek nevelésének reformjához. *Kisdednevelés* 3. sz.  
*Pósch Erzsébet.* Hozzászólás a kisdednevelés reformálásához. *Kisdednevelés* 5. sz.  
*Szobolovszky István.* A kisdednevelés demokraciája. *Kisdednevelés* 1. sz.  
*Végh József.* A kis gyermekek nevelésének reformja. *Kisdednevelés* 2. sz.

### 7. Nőnevelés.

*Bittenbinder Miklós.* A női intelligencia kérdése. *Heymans* után. *Nemz. Nőnevelés* 29—37. l.  
*H. A.* A bolsevizmus és az Erzsébet-nőiskola. *Nemz. Nőnevelés* 38—44. l.  
*Sehr Gusztávné.* A nő munkája az autonómia keretén belül. *Kath. Tanítónők Lapja* 8—11. l.

## 8. Szakoktatás.

- Buday Barna.* Szakoktatásügyi kérdések. 1918. — *Ism. Angyal János.* Magy. Pædag. 50. l.
- Czirbusz Géza.* Gazdaságtudomány a kereskedelmi tanárképzőn. — javaslat. *Keresk. Szakokt.* 27. évf. 6—8. l.
- Forbát Alfréd.* Az építészköztetés reformja. *Mérnökegyk. Közl.* 23—28. sz.
- Goldziher Károly.* A biztosítási tudomány főiskolai oktatása. *Keresk. Szakoktatás* 27. évf. 29—36. l.
- Ifjúságunk közgazdasági nevelése.* *Virradat* 25. sz.
- Ipari munkások tömegnevelése.* A magyar kereskedelemügyi miniszteriumnak 1918. évi december hó 27-én délután 5 órakor a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében tartott szaktanácskozás. Budapest, 1919. Pesti könyvny. r.-t. (8-r. 19 l.) — Megjelent a «Munkásügyi Szemle» 1919. jan. számában is.
- A kertészeti szakoktatás. Néptan. Lapja 27—28. sz. *Czapary Bertalan* válasza és a cikkíró viszonzválasza. U. o. 29—30. sz.
- Kner Imre.* Ipari nevelés és iparművészet. Gyoma, 1919. Szerző. (8-r. 31 l.) — *Ism. m. Élet* 12. sz.
- *Modern iparművészet és iparművészeti nevelés.* Gyoma, 1919. Szerző. (8-r.) 3 K.
- Kotsis István.* Javaslát a műegyetemi építészköztetés tanmenetének módosítására. *Mérnökegyk. Közl.* 48—52. sz.
- l—z. A kereskedelmi oktatás újjászervezése. *Keresk. Szakoktatás* 27. évf. 163—165. l.
- László Béla.* Iskolánkról — magunkról. *Ker. Szakokt.* 27. évf. 36—40. l.
- Laurentzi Vilmos.* Kereskedelmi középiskola. *Keresk. Szakoktatás* 27. évf. 50—54. l.
- Litván Sándor.* Az alsófokú iparoktatás jövője. *Nemz. Kultura* 5. sz.
- Möller István.* Az építészköztetés reformja. *Mérnökegyk. Közl.* 10. sz.
- A nép gazdasági oktatásának reformja. *Jövönk* 1. sz.
- Novák Sándor ifj.* A kereskedelmi oktatás újjászervezése. *Keresk. Szakoktatás* 27. évf. 129—132. l.
- A kereskedelmi oktatás feladatai. *Ker. Szakokt.* 27. évf. 157—162. l.
- Pogány Móríc.* Az építészköztetés reformja. — előterjesztése az alkotó művészek és tudományos kutatók szövetségének szakosztálya és tanügyi bizottsága számára. Bpest, 1919. *Athenæum.* (4-r. 16 l.)
- Sajó Aladárné.* Munkatanítás, műhelyoktatás. Népt. Lapja 10., 11. sz.
- Sávoly Ferenc.* A népiskola és a gyógynövénytermelés. Népt. Lapja 22—23. sz.
- Schack Béla.* Felső kereskedelmi iskoláink tanítástervének fejlődése. 1918. — *Ism. Wirker István.* *Keresk. Szakokt.* 27. évf. 21—23. l.
- Szabolovszky István.* Kertgazdaság az iskolában. *Nemz. Kultura* 7. sz.
- A tanonciskolák működésének szabályozása. *Nemzetnevelés* 1. sz.
- Zigány Zoltán.* Gazdasági tanfolyamainkról. Néptanít. Lapja 8., 9. sz.
- A tanító és a többtermelés. Néptanít. Lapja 17—19. sz.

## 9. Gyógyító pedagógia.

- Bors Jolán.* Gyermektanulmány és gyógyító pedagógia. Nevelés 36. évf. 3., 4. sz.

- Egyesületünk emlékirata. Magyar Siketnéma-Oktatás 12—21. l.  
*Ganyó Vilmos.* A gyógypedagógiai szaktanácsról. Népt. Lapja 1. sz.  
 Az «Izr. siketnémák országos intézete» helyzete a prolektárdiktatura  
 alatt. Magy. Siketnéma-Oktatás 30—32. l.  
*Váradi Zsigmond.* A nagyothalló gyermek sorsa. A Gyermek 67—79. l.  
*Vértés O. József.* Az ideges gyermekek intézetének reformja. A Gyer-  
 mek 79—87. l.  
*Záborszky Árpád.* A Siketnéma-intézeti Tanárok Országos Egyesületé-  
 nek története az 1918/19-iki forradalmak alatt. Bpest, 1920. Bethlen  
 G. ny. (Melléklet a Magyar Siketnéma-Oktatás 1919. [XXI.] évfolya-  
 mához. (8-r. 51 l.)

### 10. Külföldi tanügy.

- Amerika és a nevelés kérdése. Néptanít. Lapja 45—52. sz.  
 Az angol nevelés mai kérdései. Néptanít. Lapja 33—35. sz.  
 Bajorország iskolaügye. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.  
*Börner, Wilhelm.* Der Moralunterricht in Frankreich. Wien, 1910. —  
 Ism. Rózsa Ede. Néptanít. Lapja 5—7., 12—14., 20. sz.  
*Feldmann, Arthur.* A vallásoktatás Angliában és az Északamerikai  
 Egyesült Államokban. Izr. Tanügyi Értes. 3., 4. sz.  
*Halász Arnold.* Ferrer szabadiskolái. Néptanít. Lapja 18—20. sz.  
*Heilmaier, Ludwig.* Der Moralunterricht in der französischen Laien-  
 schule. Kempten-München, 1918. — Ism. K. A. Husz. Század 40.  
 köt. 301. l.  
 Az indiai nevelés átalakításáról. Néptanít. Lapja 33—35. sz.  
 k. Latin a porosz főreáliskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 15. l.  
 k. A reform reál-gimnáziumok. U. o. 15. l.  
 k. Német iskolaügy Kurlandban. U. o. 16. l.  
 k. A bosnyák-hercegovinai középiskolai ifjúság rehabilitációja. U. o.  
 16. l.  
 K. F. Az új irány az osztrák középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52.  
 évf. 219—222. l.  
 kf. Az «új irány» a porosz középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf.  
 152—154. és 188—191. l.  
 k. h. A földművesszellem hatása a svéd népfőiskolákra. Népt. Lapja  
 36—37. sz.  
*Orel Géza.* Műhelyi nevelés Páris iskoláiban. 1914. — Ism. Szóts  
 Gyula. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 174. l.  
 Az oroszországi bolsevik iskolák. Néptanít. Lapja 38—44. sz. (Az  
 Educational Review cikkének kivonatos ismertetése.)  
 Az osztrák népoktatás jubileuma. Néptanít. Lapja 26. sz.  
*Rózsa Ede.* Az amerikai gyermekköztársaság keletkezése. Néptanítók  
 Lapja 2—4. sz.  
*Schreuder, A. K.* Das niederländische Museum für Eltern u. Erzieher  
 und seine pädagogische Abteilung. — Ism. k. A Gyermek 231—  
 233. l.  
 Sz. F. A művészeti iskolák reformja Németországban. M. Iparművé-  
 szet 95—99. l.  
*Szűcs Jenő ifj.* Az erkölcs-oktatás külföldön. Népt. Lapja 12—14. sz.  
 A tanárképző újjászervezése Ausztriában és Németországban. Néptan.  
 Lapja 45—52. sz.

Az új angol közoktatási törvény. Néptanít. Lapja 12—14. sz.  
*Veress Endre.* A németországi középiskola jövődjének nemzeti irányzata.  
 Tanáregyl. Közl. 52. évf. 107—109. l.

### 11. Neveléstörténet.

- Barcsai-Károly.* Eötvös József báró. Nevelés 36. évf. 1—4. sz.  
*Bartha Pál.* Nagy László. Nemz. Kultura 2., 3. sz.  
*Barts Gyula.* Perjéssy Lajos. (1855—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 95. l.
- A budapesti királyi magyar tudomány-egyetem MCMXVI—MCMXVII. tanévi története függelékkel. (Acta reg. scient. Universitatis Hung. Budapestinensis. Anni MDCCCXVIII—MDCCCXIX. Fasc. I.) Budapest, tud. egyet. ny. 1919. (8-r. 325 l.)**
- Budaváry László.* A magyar iskola multja és jövője. Jövönk 1. sz.  
 é. Fodor Gyula. (1866—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 133. l.
- Fináczy Ernő.** A renaiszancekori nevelés története. Vezérfonal egyetemi előadásokhoz. Budapest, 1919. Hornyánszky V. (8-r. VI, 289 l.) 40 K. — Ism. Teveli Mihály. M. Pædag. 148—150. l.
- Négy hónap a magyar közoktatás történetéből. Magy. Pædag. 92—114. l.
- H. Gy. Christine de Pisan.* (Helene Riesch nyomán.) Kath. Tanító-nők Lapja 60—64. l.
- Häfele, Gallus.* «Franz von Retz.» Ein Beitrag zur Gelehrten-geschichte des Dominikanerordens und der Wiener Universität am Ausgange des Mittelalters. 1918. — Ism. Stöhr G. János. Kath. Szemle 464—466. l.
- Halász Arnold.* A cselekvő oktatás multjából. Népt. Lapja 22—23. sz.  
*Hegyi Oszkár.* Jubilál a kertészeti tanintézet. Orsz.-Világ 10. sz.  
*Herrmann Antal.* Cházár András hagyományának kultusza. Magy. Siketnéma-Oktatás 24—28. l.
- Jacobi R. Victor.* Turchányi Gyula. 1846—1918. Család és Iskola 1., 2. sz.
- Janicsek József.* Szilasy Hermin. (1885—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 96. l.
- Jelentés a Közoktatásügyi Népbiztosság működéséről. Budapest, 1919. junius havában. Budapest, Pesti könyvny. (8-r. 40 l.)
- Jelentés a közoktatásügyi népbiztosság működéséről. Népt. Lapja 26. sz.  
*Karl János.* Zsitvay János. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 211. l.  
*Kempf József.* Váczy János dr. (1859. dec. 3—1918. aug. 1.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 93—95. l.
- It—j. A debreceni egyetem felavatása. Debreceni Képes Kalend. VI—XVI. l.
- Matusik István.* Abaffy Béla. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 135. l.
- Mi történt az Erzsébet-nőiskolában a kommunizmus alatt? (Berzeviczy Gizella szomorú históriája.) Gondolat 6. sz.
- Paál Jób.* A vágujhelyi főreáliskola pusztulása. Egyenlőség 7. sz.  
*Pártos Ferenc.* Plátó filozófiája és korunk pedagógiája. Nemz. Kultura 5. sz.
- Pataki Jákó.* Bartal Kornél dr. (1881. márc. 19—1918. okt. 14.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 210. l.

- Pestalozzi mint tanfelügyelő. Néptanít. Lapja 5—6. sz.  
*R. F. Vajticzky Emánuel dr.* Tanáregyl. Közl. 52. évf. 134. l.  
*R. F. László-Pál.* U. o. 135. l.  
*Rátkai Károly.* A hajduszoboszlói partikuláris iskola története. —  
 Ism. Kristóf György. M. Pædag. 51. l.  
*S. K. Odor Emilia.* (Egy nagy magyar nőnevelő.) M. Figyelő II.  
 66—68. l.  
*Sajó Sándor.* Szentesy Mihály. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 212. l.  
*Sebestyén, Karl.* Josef Bánóczy. P. Lloyd 152. esti sz.  
*Seltmann Rezső.* Leckék a feudális társadalmi rend történetéből.  
 Néptanít. Lapja 17. sz. melléklet XV—XX. l., 20. sz. VIII—XIII. l.,  
 26. sz. melléklete X—XV. l.  
*Sretvitzler Lajos.* A forradalom rombolásai az iskolai életben. Néptan.  
 Lapja 33—35. sz.  
*Sz. Gy. Máthé György.* 1860—1918. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 209. l.  
*Sz. H. Bokor Ármin.* (1878—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 49. l.  
*Szelényi Odón.* A német egyetemek hatása a magyar tanulóokra. M.  
 Pædag. 45—50. l. (Petz Lipót [1794—1840] lelkesztanár pedagogiai  
 nézeteit ismerteti.)  
 — A neveléstörténet korszakai. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz.  
**Szombathi János.** A sárospataki főiskola története. Latinul írta —  
 Magyarra fordította Gulyás József. A fordítást átvizsgálta, javította  
 és jegyzetekkel bővítette Szinyei Gerzson. Sárospatak, 1919. Ref.  
 főisk. ny. (8-r. 258, 2 l.)  
*Varjas Sándorné.* Leckék az újkori kapitalizmus s a bér munkásság  
 korából. Néptanít. Lapja 17. sz. melléklete XXI—XXVI. l. Sas  
 Andor. U. o. 20. sz. melléklete XIII—XIX. l., 26. sz. XVI—  
 XXII. l.

## 12. Iskolánkívüli oktatás.

- Alexy Anna.* Az analfabétákról. Néptanít. Lapja 18., 19. sz.  
*Árokházy Béla.* A falusi nép olvasmányai. Néptanít. Lapja 45—52. sz.  
 Felnöttek oktatása. (Az előadóképző tanfolyam megnyitása.) Néptanít.  
 Lapja 36., 37. sz.  
*Huszár Károly.* A felnöttek oktatásának jövő irányelvei. Budapest,  
 1919. Lampel R. (8-r. 12 l.) 2 K 50 f. — Megjelent a Néptanít.  
 Lapja 38—44. sz.-ban is.  
 Laikusok iskolalátogatása. Néptanít. Lapja 24—25. sz.  
*Makay Béla.* Népművelési egyesületek. Néptanít. Lapja 33—35. sz.

## 13. Vegyes.

- Ballai, Karl.* Beiträge zur Feststellung vom Kephalexindex des ungarischen Kindes. A Gyermekek 120—124. l.  
*Berecz Sándor.* A «Nemzeti Nőnevelés» története. 1880—1919. Nemz.  
 Nőnevelés 3—21. l.  
*Ernszt Sándor.* A regenerálódás. Kath. Tanítónők Lapja 28—31. l.  
 Az eszmék martirjai. Jövönk 4. sz.  
*Farkas-Edith.* Patronage munka. Néptanít. Lapja 45—52. sz.  
*Földváry Ferenc.* Megoldásra váró kérdések. (Tanítói lakásviszonyok.  
 A tanítógyermekek neveltetésének kérdése.) Népt. Lapja 8—9. sz.

- Gaal Mózes közgyűlési megnyitó beszéde. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 1—6. l.
- Gyulai Ágost. Titkári jelentés. (M. Pæd. Társ. 27. nagygyűlés 1919. jún. 18.) Magy. Pædag. 59—63. l.
- Halmi Gyuláné. A női választójog és annak fontossága. Katholikus Tanítónők Lapja 13. l.
- Hellebrant Árpád. A magyar pædagogiai irodalom 1918-ban. Magyar Pædag. melléklete. (8-r. I—XLVIII l.)
- Heyszl. Gizella. Gyermektanulmányi kör az egyetemen. A Gyermekek 109—111. l.
- kf. Ben Akiba a pedagógiában. (Diáktanács stb.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 118. l.
- Ki velük az iskolából. Nemzetnevelés 2. sz. (Porzsolt cikke a P. H.-ból.)
- Kovács Gábor. A szociális kérdés. Népt. Lapja 33—35., 38—52. sz.
- M. J. Igazságügyi gyermekvédelem. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
- A magyar tanítás üldözése a Felvidéken. Szózat 45. sz.
- Melkó István. Gyermekvédelem. Magy. Naptár 1919. 29—31. l.
- Nagy Sándor. Egyesületünk ujjaszervezése. Magy. Tanítóképző 40—43. l.
- Rejöd Tiborc. Termelés és gondolkozás. Nemzetnevelés 1. sz.
- Ruzsinszky József. A «Néptanítók Lapja.» Jövünk 2. sz.
- Sajó Sándor. Titkári jelentés. (Tanáregyl. közgyűlés 1918. jun. 29.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 24—33. l.
- Serényi Antal. Egységes tanügyi peres eljárást! Nemzeti Kultura 12., 13. sz.
- Tordai Gráil Erzsébet. Szózat a katolikus tanítónőkhöz. Kath. Tanítónők Lapja 27—29. l. (A kath. tanítónők egyesüléséről.)
- Vajda Gyula. Leányközépfiskolai Tanárégyesület. Tanáregyl., Közl. 52. évf. 120. l.
- Wärmer Erzsébet. Külföldi segélyakciók a budapesti gyermekek helyzetének enyhítésére. A Gyermekek 221—226. l. Angolul. U. o. 272—275. l.
- Zibolen Endre. Oktatók szervezkedése. Nemzetnevelés 4. sz.
- Zigány Zoltán. Rasz Ali ben Ibrahim agának hivatalos jelentése, melyben az abessziniai Negusz Nagaszt kormányzójának, Rasz Mikael ben Meneliknek beszámol európai tanulmányútjáról. Népt. Lapja 18—30. sz.

#### 14. A háború és a nevelés.

- Alexander Bernát. A háború után. Négy előadás. (A háború mint nemzetnevelő. 1914. dec. 18. A háború filozófiájáról. 1915. jan. 6. Iskola és háború. 1916. márc. 17. Művészet és háború. 1917. máj.) (Magyar Könyvtár 905—907. sz.) Budapest, Lampel R. (16-r. 80 l.) 1 K 50 f.
- kf. Háborús iskolapótlók. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 81. l.
- Nagy József Béla. Háborús pedagógia. Magy. Pædag. 137—144. l.
- A nevelés feladata a háború után. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.

Összeállította: HELLEBRANT ÁRPÁD.